

De kersverse directeur Marga Hoek van de al even nieuwe duurzame ondernemerslobby De Groene Zaak is er niet op uit zo groot mogelijk te worden. 'Het gaat om de effectiviteit, niet om het aantal.'

MAARTEN EVENBLIJ

DE GROENE ZAAK OPENT DEUREN NAAR DUURZAAMHEID

10

APRIL 2010 | MILIEU MAGAZINE

Nee, we hoeven niet over twee jaar honderd aangesloten bedrijven te vertegenwoordigen. Het aantal is geen doelstelling. De effectiviteit wel.' Marga Hoek, directeur van vereniging De Groene Zaak heeft er alle vertrouwen in dat het nieuwe lobby-initiatief voor groene bedrijven een succes wordt. Begin februari presenteerde De Groene Zaak zich met 35 bedrijven, een maand later zijn het er veertig. Van grote bedrijven als TNT, Eneco en Van Gansewinkel tot kleine innovatieve ondernemingen als Enviu, Tendris en Paulussen Advocaten. 'En belangrijker', zegt Hoek, 'is dat we sindsdien zijn uitgenodigd door veel departementen en politieke partijen. We zitten inmiddels bij alle voor ons belangrijke ministeries aan tafel.' Het mooiste compliment gaf voormalig staatssecretaris Frank Heemskerk van Economische Zaken toen hij bij de presentatie van de bedrijvenvereniging zei dat wat voor minister Eurlings de ANWB was, voor hem De Groene Zaak is. 'Ons doel is de wet- en regelgeving van de nationale overheid te sturen. Een enkele keer zullen we, wanneer dat nuttig is, een uitstapje maken naar Brussel of de lagere overheden verenigd in de VNG. Maar we richten ons op Nederland en vooral op de duurzame *planet*.' De Groene Zaak is ontstaan na een aantal ontmoetingen van ondernemers die duurzaamheid niet alleen een warm hart toedragen, maar dit ook als centraal onderdeel maken van hun bedrijfsvoering. Het zijn zonder uitzondering bedrijven die voorlopers zijn op het gebied van duurzaamheid en de indruk hebben dat de bestaande overheidsregels hun duurzame ambities eerder beperken dan stimuleren. Hoek: 'Overheidsregels zijn geënt op het meekrijgen van zoveel mogelijk mensen en stimuleren daarom vooral de kleine stapjes. Dat kan betekenen dat bedrijven die andere ver vooruit zijn en innovatieve technieken en oplossingen voor duurzaamheid in willen zetten, zich geremd voelen.'

Hoek noemt het voorbeeld van duurzaam inkopen door overheden. De regels daarvoor zijn vaak gedetailleerd omschreven. Ze kunnen betekenen, dat inkopers alleen bureaus van FSC-hout mogen inkopen, maar dat duurzamer oplossingen van andere duurzame materialen niet zomaar zijn toegestaan. Hoek: 'Het is een fictief voorbeeld dat wel aangeeft dat regels die zijn gemaakt om achterblijvers te stimuleren averechts werken voor de koplopers.'

Een ander voorbeeld is het betrekken van niet alleen de initiële investeringen van een product in de calculatie van de inkopers, maar ook het onderhoud en de afschrijvingsduur. Duurzame producten blijken dan goedkoper omdat ze langer meegaan,

Anderen over De Groene Zaak

MVO Nederland is blij met de komst van De Groene Zaak en ziet daarin het bewijs dat duurzaamheid steeds breder wordt gedragen. Terwijl de Groene Zaak zich gaat richten op beïnvloeding van overheidsbeleid, richt MVO Nederland zich op het verduurzamen van het Nederlandse bedrijfsleven via het aanbieden en uitwisselen van kennis. Daarnaast bevordert MVO Nederland het groene zaken-

doen en het tot stand komen van nieuwe coalities. MVO Nederland wil in de toekomst intensief samenwerken met De Groene Zaak, om kennis en krachten te bundelen en om dubbel werk te voorkomen. MVO Nederland is in 2004 opgericht door het Ministerie van Economische Zaken als kennis- en netwerkorganisatie die het bedrijfsleven stimuleert om maatschappelijk verantwoord te onder-

**Lidmaatschap van
de Groene Zaak
moet voor
bedrijven
geen vrijbrief zijn**

nemen. MVO Nederland wil ondernemers helpen om de kansen van MVO te benutten; kansen die winst opleveren voor bedrijf, mens, milieu en maatschappij. De organisatie telt 26 arbeidsplaatsen. Het stichtingsbestuur bestaat uit 5 leden. Een programmaraad bestaande uit vertegenwoordigers van bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties adviseert MVO Nederland. De raad komt twee keer per jaar bijeen.

MVO Nederland richt zich vooral op het midden- en kleinbedrijf en met name op de voorhoede van het peloton: ondernemers die met MVO aan de slag willen maar (nog) niet precies weten hoe. Activiteiten sluiten zoveel mogelijk aan bij partijen waarmee ondernemers vertrouwd zijn zoals brancheorganisaties, banken en kamers van koophandel. MVO Nederland en partners brengen bedrijfsleven, maatschappelijk veld, over-

heid, onderwijs en onderzoek bij elkaar om samen te zoeken naar effectieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Of zoals MVO Nederland het zelf formuleert: "De maatschappij verwacht dat bedrijven een steeds grotere rol gaan spelen bij vraagstukken zoals klimaatverandering, energieschaarste, armoede, diversiteit en gezondheid. Dat schept verplichtingen voor ondernemers, maar ook kansen. MVO Nederland helpt

ondernemers om de kansen die MVO biedt te benutten; kansen om duurzame producten in de markt te zetten, maar ook kansen voor energiebesparing of het vergroten van de betrokkenheid van medewerkers." **VNO-NCW** spreekt over de Groene Zaak als een goed initiatief. 'We staan er positief tegenover', zei woordvoerder Roelf van der Kooij direct na de lancering in het FD: "Er zijn goede gesprekken geweest waarin het >

› een en ander is afgestemd tussen VNO-NCW voorzitter Bernard Wientjes en zijn evenknie bij De Groen Zaak, Roger van Boxtel." Wientjes staat niet bekend als iemand die erg warmloopt voor duurzaam ondernemen. Feit is dat VNO-NCW als vertegenwoordiger van alle ondernemers ook de belangen van de achterblijvers moet behartigen en zo per definitie in een soort duurzame spagaat zit. Algemeen directeur Niek Jan van Kesteren van VNO-

NCW laat in Trouw weten De Groene Zaak niet als een bedreiging te zien. Het is goed dat er zo'n vereniging komt, zegt hij. "Bedrijven die hun geld verdienen met duurzaamheid kunnen zich nu beter profileren."

MKB-Nederland wil dat ondernemers duurzaam ondernemen kunnen inzetten op een manier waarop dat in hun bedrijf het beste past. De overheid moet kansen creëren voor ondernemers en daarom wil

MKB-Nederland dat regelgeving tot een minimum beperkt blijft en stimulerend beleid voorop staat. In november 2007 heeft het bedrijfsleven met de overheid het duurzaamheidsakkoord ondertekend. In dit akkoord is de doelstelling afgesproken om in 2020 ten opzichte van 1990 20% CO₂ te reduceren, 20% duurzame energie op te wekken en 2% energie te besparen per jaar. Dit in overeenstemming met de Europese klimaatdoelstellingen. Het

MKB kan daarbij ondersteuning krijgen van het Energiecentrum MKB in Houten. Diverse branches zijn al concreet bezig met projecten die als voorbeeld dienen voor hun leden hoe om te gaan met duurzaam ondernemen. Een voorbeeld is de Koninklijke Metaalunie die vorig jaar de ECO-Economy Award uitreikten aan die ondernemer die zich extra heeft onderscheiden op duurzaam ondernemen.

Regels die zijn gemaakt om achterblijvers te stimuleren, kunnen averechts werken voor koplopers

ondanks dat de aanschaf duurder is. 'Feitelijk gaat het om het stimuleren van maatregelen die het doel van duurzaamheid dichterbij brengen en het verminderen van maatregelen die zich vooral richten op het middel dat tot dat doel zou moeten leiden, want die kunnen innovatie remmen', zegt Hoek.

Voorlopen kost geld, weten de bedrijven die er wel van overtuigd zijn dat 'duurzame verdienmodellen' uiteindelijk de enige oplossing voor de toekomstige bedrijfsvoering zijn. Op kop lopen kost geld omdat er innovatie en onzekerheid mee gemoeid zijn. Dat is op zichzelf al moeilijk genoeg en daarom lijden innovatieve duurzame bedrijven onevenredig onder (economische) tegenwind en inconsistent beleid. Hoek: 'In de niet-duurzame sector van producten en diensten zijn stimulansen voor bepaalde bedrijfstakken en activiteiten sinds jaar en dag ingebouwd. Door het hele maatschappelijke systeem wordt deze niet-duurzame sector gestimuleerd, bijvoorbeeld doordat de kosten van milieu zelden volledig worden doorberekend. De duurzame sector is nog jong en kent wel enkele stimulansen, maar in het algemeen zijn er meer belemmeringen.'

Contributie

De bedrijven die zijn verenigd in De Groene Zaak willen proberen die blokkades op te heffen. Het lidmaatschap van De Groene Zaak is niet vrijblijvend. Er moet niet alleen tussen de 1.000 en 30.000 euro contributie per jaar worden bijgedragen, bedrijven moeten zich ook verbinden aan een duurzame ondernemingswijze en het bestuur en de directie moeten zijn betrokken bij die duurzaamheid. Hoek gaat hoogstpersoonlijk bij de bedrijven op de werkvloer kijken, maar erkent dat ze geen garanties kan geven. 'We geven ook geen certificaat van duurzaamheid af. Lidmaatschap van de Groene Zaak moet voor bedrijven geen vrijbrief zijn. Ze moeten zich actief blijven inspannen voor duurzaamheid en we denken dat de samenleving inmiddels zo transparant is, dat als bedrijven zich duurzamer voordoen dan ze in werkelijkheid zijn, ze snel door de mand zullen vallen.'

De Groene Zaak is anders dan bedrijvenorganisaties als VNO/NCW, MKB-Nederland en branche-organisaties. Zulke organisaties vertegenwoordigen een specifieke branche of het totaal

van hun leden, waarbij vaak de achterblijvers remmend zijn voor de standpunten van de belangenorganisatie. Hoek: 'Wij vertegenwoordigen de koplopers op het gebied van duurzaamheid en kunnen daardoor standpunten innemen die ook specifiek zijn voor deze groep bedrijven. Natuurlijk zullen er ook onderling verschillende belangen zijn, maar daar hebben we nu nog geen last van.' Vooralsnog richt De Groene Zaak zich op regelingen en subsidies die duurzame bedrijfsinnovaties remmen en op het bepleiten van een *level playing field*, gelijke regels, kansen en subsidies voor alle bedrijven.

Rijpe tijd

Hoek is optimistisch. De tijd is rijp voor duurzaam ondernemen. Duurzaamheid zit nu in een ontwikkelingsfase die de toepasbaarheid ervan heeft vergroot en door de economische recessie vinden er meer transitieplaatsen plaats, dus ook naar duurzaamheid. Maar er zijn ook bedreigingen. Bijvoorbeeld de aanstaande overheidsbezuinigingen van twintig procent. 'Daarin moet je realistisch zijn', zegt Hoek. 'Wij stappen dan ook niet naar een ministerie met de boodschap: "niet bezuinigen op duurzaamheid". We willen helpen duidelijk maken dat duurzame oplossingen effectiever en efficiënter kunnen zijn. We kiezen juist voor een positieve benadering. Wij zijn bereid ook zelf dingen te ondernemen en uit te proberen ten behoeve van de overheid. Ook wat dat betreft hebben we het tij mee omdat er meer openheid bij ministeries is om samen met het bedrijfsleven zaken te ondernemen.'

Belangrijk is dat De Groene Zaak namens voldoende bedrijven kan spreken. 'We blijken nu al interessant voor overheden', zegt Hoek. 'Maar het moet natuurlijk niet blijven bij aanschrijven. Er moet ook wat gebeuren. Dankzij het netwerk van onze bedrijven en de leden van het bestuur en de in oprichting zijnde raad van advies hebben we ook ingangen op ministeries. We zijn meer dan een praatclub. Over twee jaar moeten we kunnen bogen op een aantal verbeteringen die (mede) door De Groene Zaak zijn bewerkstelligd.' **MM**

Meer informatie: m.hoek@degroenezaak.com